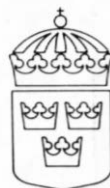

Redogörelse till riksdagen

1988/89:21

Styrelsens för stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond
berättelse över fondens verksamhet och förvaltning
under år 1988

Redog.
1988/89:21

Innehåll

1988 i korthet	2
Stiftelsens uppdrag, tillkomst, inriktning	2
VD-kommentar	3
Den forskningsstödjande verksamheten	5
Arbetsätt	5
Anslagen till forskning	6
Informationsutbyte, uppföljning m.m.	7
Den ekonomiska förvaltningen	9
Resultaträkning	10
Balansräkning	10
Revisionsutlåtande	12
Styrelse	13
Revisorer	13
Arbetsgrupper	14
Kansli	14

- 65,9 miljoner kronor har fördelats som anslag till forskning, en ökning med 4,4 % i jämförelse med 1987.
- Av de beviljade beloppen har en fjärdedel gått till nya forskningsprojekt.
- Anslagens genomsnittliga storlek var 260 000 kronor.
- Konkurrensen om forskningsmedel har varit mycket hård. Endast 10 % av de sökta beloppen för nya projekt har kunnat beviljas.
- Nya stadgar trädde i kraft 1988-01-01. Riksbankens Jubileumsfond är enligt dessa en helt självständig stiftelse med egen medelsförvaltning. Den bestämmer själv inriktningen på sina placeringar: i räntebärande värdepapper, i aktier, i fastigheter m.m. I princip alla ändamålsenliga placeringar, som normalt kan ingå i en rationell förmögenhetsförvaltning, är tillåtna.
- Stiftelsens tidigare innehav av obligationer förvärvades i början av januari 1988 av riksbanken för en köpeskilling av 600 milj. kr. I mitten av maj tillfördes stiftelsen ytterligare 900 milj. kr.
- Den ekonomiska basen för stiftelsens forskningsstödjande verksamhet på minst nuvarande reala nivå bör med de nya finansieringsförutsättningarna kunna säkerställas för framtiden.
- Donationer från enskilda personer eller företag kan också tas emot.
- Två pris har inrättats för årets bästa artiklar i tidskriften Forskning och Framsteg.

Stiftelsens uppdrag, tillkomst, inriktning

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond har till ändamål att främja och understödja vetenskaplig forskning.

En central uppgift är att förvalta stiftelsens förmögenhet på ett sådant sätt att den ekonomiska basen för den forskningsstödjande verksamheten säkerställs för framtiden.

Stiftelsen bildades genom ett beslut i riksdagen i april 1962 på förslag av riksbanksfullmäktige, som med en större donation ville uppmärksamma riksbankens 300-årsjubileum 1968 och samtidigt främja "ett angeläget nationellt ändamål". Avkastningen av jubileumsdonationen skulle användas till att främja vetenskaplig forskning med anknytning till Sverige.

Den kommitté, som tillsattes för att närmare utforma riktlinjer och bestämmelser för stiftelsen, rekommenderade i sina förslag i april 1964, att verksamheten "till en början" skulle

"inriktas på sådan forskning, som syftar till att öka kunskapen om de verkningar som tekniska, ekonomiska och sociala förändringar framkallar i samhället och hos de enskilda människorna".

Denna rekommendation har varit och är fortfarande vägledande för stiftelsens verksamhet.

Stadgar för stiftelsen fastställdes i december 1964. I dessa liksom i de nu gällande (fr.o.m. 1988-01-01) anges bl.a.

"att företräde skall ges åt forskningsområden, vilkas medelsbehov inte är så väl tillgodosedda på annat sätt,

att fondens medel speciellt skall användas för att stödja stora och långsiktiga forskningsprojekt,
 att nya forskningsuppdrag, som kräver snabba och kraftiga insatser, särskilt skall uppmärksammas,
 att fonden skall söka främja kontakter med internationell forskning”.

De första forskningsanslagen från jubileumsfonden beviljades i oktober 1965.

Under åren 1965–1988 har närmare 800 milj.kr. fördelats till olika kvalificerade forskningsprojekt (motsvarande ungefär 1,8 miljarder i 1988 års penningvärde). Ungefär hälften har gått till forskning med samhällsvetenskaplig tyngdpunkt, en fjärdedel till humanistisk och en fjärdedel till medicinsk, naturvetenskaplig och teknisk forskning.

Samhälleligt angelägna forskningsområden, vilka inte har några speciella företrädare för sig, uppmärksammas särskilt. Stiftelsens resurser skall i första hand ses som ett komplement och inte som ett alternativ till övriga resurser som finns för vetenskaplig forskning i Sverige.

VD-kommentar

1988 har varit ett betydelsefullt år för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond. En egen självständig medelsförvaltning har införts med möjligheter att genomföra i princip alla ändamålsenliga placeringar som ingår i en rationell förmögenhetsförvaltning: i obligationer, aktier, fastigheter m.m.

Fr.o.m. den 1 januari gäller nya stadgar. De formella relationerna med riksbanken har upphört.

Riksbanken förvärvade vid årsskiftet 1987-88 stiftelsens obligationer för en köpeskilling av 600 milj.kr. Efter vederbörligt riksdagsbeslut överlämnade banken dessutom 900 milj.kr. kontant i början av maj. Stiftelsens kapital uppgick därmed till 1500 milj.kr.

Tillskott till stiftelsens medel i form av donationer från enskilda personer eller företag kan också tas emot.

Den ursprungliga donationen gjordes i syfte att uppmärksamma riksbankens 300-årsjubileum 1968 och samtidigt främja "ett angeläget nationellt ändamål". Avkastningen skulle användas till att främja vetenskaplig forskning med anknytning till Sverige. Riksbankens Jubileumsfond blev den största allmänt forskningsstödjande stiftelsen i landet.

Jubileumsdonationen, 250 milj.kr., vars avkastning kunde disponeras fr.o.m. 1965, motsvarar i 1988 års penningvärde närmare 1 400 milj.kr. Det reala värdet av denna mycket betydelsefulla donation till svensk vetenskaplig forskning har nu återställts. Året 1988 kan alltså i ekonomisk mening sägas vara lika betydelsefullt för svensk vetenskap som året 1965.

Med tidigare bestämmelser var det omöjligt att åstadkomma en årlig avkastning som kunde hålla jämna steg med inflationen. De första årens anslag till forskning uttryckta i dagens penningvärde var omkring 90 milj.kr. Fr.o.m. mitten av 1970-talet har motsvarande belopp varit 60–65 milj.kr.

De nya förutsättningarna för fondens förmögenhetsförvaltning bör kunna medföra att stiftelsens forskningsstödjande verksamhet kan säkerställas för framtiden på minst nuvarande reala nivå. Det är min förhoppning att capaci-

teten på sikt skall kunna öka. Den moderna finansförvaltning, som byggts upp vid stiftelsen under året, har både ambition och kompetens för att åstadkomma detta.

Överläggningar om förutsättningarna för stiftelsens framtida finansiella situation har pågått i många år. I själva verket var det den första långsiktiga fråga som jag började bearbeta när jag tillträdde min befattning i stiftelsen vid årsskiftet 1973-74. Framstegen var inte alltid stora.

Kortsiktiga förbättringar kunde emellertid åstadkommas genom kapitaltillskott 1974 och 1978, vid vardera tillfället med 100 milj. kr. i form av obligationer.

I första fallet gjorde dåvarande riksbankschefen Krister Wickman (vice ordförande i stiftelsens styrelse 1973-76) en avgörande insats. Det senare kapitaltillskottet kom till genom ett riksdagsbeslut efter en partimotion (s) och en gemensam motion av (c)-, (m)- och (fp)-ledamöterna i styrelsen.

Den nu genomförda och som jag tycker klart bästa lösningen hade knappast kommit till stånd utan den nuvarande riksbankschefens Bengt Dennis (vice ordförande i stiftelsens styrelse 1983-87) insiktsfulla och helhjärtade insatser.

Jag vill därför både på det svenska vetenskapssamhällets och stiftelsens vägnar uttrycka ett varmt och uppskattande tack till Bengt Dennis för hans konstruktiva och helt avgörande medverkan i arbetet med att försöka lösa jubileumsfondens ekonomiska problem. Hans förståelse för och djupa engagemang i stiftelsens ändamål skall heller inte glömmas. I och med att den ursprungliga jubileumsdonationens reala värde nu har återställts kan hans insatser för svensk vetenskaplig forskning bara jämföras med stiftelsens initiativtagare, dåvarande riksbankschefen Per Åsbrink.

Det må förlåtas mig om jag hittills har ägnat mig nästan enbart åt stiftelsens finanser. Men dels är finansieringsproblemen lösning det gångna verksamhetsårets stora händelse för stiftelsen och dels har arbetet med att bygga upp en adekvat organisation för de nya arbetsuppgifterna tagit en mycket stor del av min tid i anspråk. Styrelsens nya ledamöter i den under året bildade finanskommittén har inte sparat någon möda i fråga om vägledande arbetsinsatser. Personellt står vi nu väl rustade för en förmögenhetsförvaltning som kan trygga den ekonomiska basen för fortsatt stöd åt svensk vetenskaplig forskning.

Vi får emellertid inte glömma bort att den finansiella verksamheten endast har ett syfte, nämligen att skapa resurser för att främja och understödja vetenskaplig forskning.

Merparten av stiftelsens anslag till forskning sker i form av anslag till projekt efter ansökningar. Antalet sådana är mycket stort, under året drygt 620. Om jag därtill konstaterar att varje ansökan både innehållsligt och sidmässigt är omfattande och skall behandlas på ett grundligt och sakkunnigt sätt, kan jag kanske ge en föreställning om vilket arbete som krävs av beredningsgrupper och styrelse.

Före varje sammanträde i en beredningsgrupp brukar jag fråga mig om ledamöterna har hunnit med att läsa och sätta sig in i alla de ansökningar som skall behandlas. Vi på kansliet vet ju hur många kilo vi har skickat ut. Vi vet också att det mesta måste läsas under en snålt tilltagen fritid. Men

varje gång blir jag lika imponerad av hur pålästa ledamöterna är och vilka sakligt välmotiverade bedömningar de är i stånd att göra. Alla sökande blir mycket kvalificerat behandlade.

Det känns angeläget för mig att på detta sätt utåt få beskriva vilket enormt arbete som läggs ned, både kvalitativt och kvantitativt, för att varje ansökan om anslag till forskning skall få en så grundlig och rättvis bedömning som möjligt. Kvaliteten på de ansökningar som leder till anslag från Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond är genomgående mycket hög.

Det känns också angeläget att framföra ett varmt tack till styrelsens ordförande samt till övriga ledamöter i styrelse och arbetsgrupper för allt det engagerade arbete de utfört och utför. Både jag och mina medarbetare tycker att det är en fröjd att arbeta för och med så kunniga, pliktmedvetna och entusiastiska personer och inom ett område som har så stor betydelse för vårt land, nämligen den vetenskapliga forskningen.

Stockholm i januari 1989

Nils-Eric Svensson

Den forskningsstödande verksamheten

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond stöder kvalificerad forskning inom alla vetenskapliga discipliner. I allmänhet sker detta i form av projektanslag till enskild forskare eller forskargrupp. I överensstämmelse med de riktlinjer som angavs vid fondens tillkomst ges visst företräde åt samhällsorienterad forskning. I första hand prioriteras projekt, som inte naturligen tillgodoses på annat sätt, t.ex. genom forskningsråd eller andra myndigheter, vilka ju var för sig arbetar inom relativt avgränsade sektorer.

Jubileumsfonden är bl.a. intresserad av mång- eller tvärvetenskaplig forskning och projekt i vilka forskare från olika discipliner, orter eller länder samarbetar.

Arbetsätt

Det är fondens styrelse som fattar beslut om anslag. Ansökningar har dessförinnan bedömts och prioriterats i en eller flera arbetsgrupper (beredningsgrupper). I var och en av dessa ingår ledamöter och suppleanter av styrelsen samt utomstående vetenskapliga experter. Ansökningarna har dessutom som regel bedömts av en eller flera sakkunniga utanför fonden.

Varje ansökan bedöms med hänsyn till såväl inom- som utomvetenskapliga kriterier. Avvägningar görs alltid mot två huvudfrågor innan beslut fattas:

- Är det kvalificerad vetenskaplig forskning?
- Är forskningen av betydelse för samhället?

Beslut om anslag till nya projekt fattas i två steg.

- 1) Bedömningarna i det första steget grundas på korta, översiktliga ansökningar, projektskisser. Arbetsgrupperna väljer ut de ansökningar, som

bedöms ha högsta vetenskapliga kvalitet och vara av störst intresse och som lämnats in av forskare som bedöms vara kompetenta och lämpliga för projektet i fråga. Dessa forskare bereds därefter tillfälle att komma in med fullständiga ansökningar. Övriga ansökningar (projektskisser) avslås.

2) I ett andra steg bedöms och prioriteras fullständiga ansökningar (i regel efter externa sakkunnig-granskningar) för de slutliga besluten i styrelsen.

I de fall ansökningar gäller forskning som etiskt kan ifrågasättas prövas dessa efter samma normer och på samma sätt som inom de statliga forskningsråden.

Inom vissa områden, som bedöms angelägna men inte tillräckligt uppmärksammade, tillsätter fonden ibland särskilda s. k. områdesgrupper. Deras uppgift är att kartlägga forskningsbehov och stimulera till vetenskaplig forskning och informationsutbyte. Dessa grupper består av forskare från discipliner av betydelse för området samt företrädare för i sammanhanget viktiga samhällsintressen. Verksamheten kan beskrivas som kvalificerat forskningsförberedande arbete. Den avslutas när man vunnit tillräcklig uppmärksamhet från forskarhåll och/eller från de myndigheter som har ansvar för att permanenta resurser tillförs området i fråga.

Stiftelsen anordnar också konferenser eller symposier (ibland tillsammans med något annat forskningsfrämjande organ) i syfte att kartlägga kunskapsläget inom ett visst område och att identifiera forskningsbehov.

Anslagen till forskning

Stiftelsen har under året beviljat 241 projektsanslag och därutöver reseanslag och lönekostnadstillägg m.m. på tillsammans 63,5 milj. kr. Dessa anslag har som regel administrerats av statliga universitet och högskolor. För detta arbete betalar stiftelsen en förvaltningsavgift på 3 %. Under året har 1,7 milj. kr. utbetalats. Adderas därtill kostnader för sakkunniggranskningar och viss information om forskningsprojekt har stiftelsens anslag till forskning uppgått till 65,9 milj. kr., en ökning med 2,8 milj. kr. i jämförelse med 1987.

Beviljade anslag disponeras enligt särskilda villkor som anges i kontrakt med varje anslagsmottagare och enligt de regler för anslagsmottagare och anslagsförvaltare som fonden utfärdar. Som tidigare nämnts förvaltas de flesta anslag av en statlig läroanstalt, som i så fall också är arbetsgivare för den personal som avlönas från anslagen.

En fjärdedel av de beviljade forskningsanslagen 1988 har gått till nya projekt. Av de sammanlagda sökbeloppen har endast 10 % kunnat tillgodoses. Motsvarande andel under de närmast föregående fyra åren har varit 14, 14, 14 respektive 10 %. Konkurrensen om anslag från Riksbankens Jubileumsfond är alltså mycket hård.

De beviljade beloppens genomsnittliga storlek har i stort sett haft samma reala värde under den senaste femårsperioden. 1985 års genomsnittliga belopp till nya anslag, 202 000 kr., motsvarar 1988 ett belopp av 232 000 kr. om man gör en uppräkningsindex. Genomsnittsstorleken på 1988 års nya anslag var 230 000 kr.

Många av de forskningsprojekt som jubileumsfonden stöder belyser problem som är av allmänt samhällligt intresse. Det är därför angeläget att resultat som tas fram också blir bekantgjorda i samhället utanför forskarnas krets för att även där bli föremål för diskussion, kritisk granskning och användning.

Forskningsresultat kan som regel inte omedelbart omsättas i praktiskt konkret handlande eller produktion. Som utgångspunkt för eller ingredienser i seriöst utvecklings- och reformarbete är de emellertid nödvändiga. Av det skälet är det viktigt att personer med ansvar för sådan verksamhet inte bara informeras om vad som pågår utan också stimuleras till att själva söka upp, vidareföra och använda sig av forskningsarbetets produkter. Omvänt gäller att forskningens företrädare bör stimuleras i sitt arbete genom att konfronteras med problem som upplevs och formuleras utanför deras krets. Forskningsstödjande organ kan medverka till att sådant informationsutbyte underlättas.

Stiftelsen har under året bedrivit flera aktiviteter i syfte att följa den forskning som stöds och att stimulera intresset och informationsutbytet inom vissa problemområden mellan olika grupper i samhället. Som exempel kan nämnas att fondens styrelse under året besökt universitetet i Umeå. Utöver genomgång av och diskussion om enskilda forskningsprojekt anordnades överläggningar med rektorsämbetet, med dekaner och andra ansvariga för forskarutbildningen och forskningsorganisationen.

Beredningsgrupperna har också gjort ett antal projektbesök.

Till stiftelsens kansli inbjuds forskare eller forskargrupper för presentation och diskussion av pågående projekt.

Tillsammans med Musikaliska Akademin anordnades i senare delen av mars ett seminarium om musikkforskning med utgångspunkt i presentationer av fem forskningsprojekt, vilka finansierats av stiftelsen. Särskilt inbjudna var ledamöterna av riksdagens kultur- och utbildningsutskott. Vidare deltog företrädare för regeringskansliet samt för myndigheter, organisationer och forskning inom området i fråga.

Områdesgruppen för forskning om riksdagens funktion och arbetsformer fortsatte sin föredragsserie för riksdagens ledamöter på temat POLITIK OCH RIKSDAGSARBETE. Ett uppskattat föredrag med åtföljande diskussion hölls i mitten av mars av f.d. statsrådet och riksdagsmannen Svante Lundkvist.

Områdesgruppen svarade vidare för ett internationellt symposium i slutet av april med titeln "The Swedish Riksdag in an International Perspective". Utgångsmaterial var dels den år 1985 utgivna boken "Riksdagen genom tiderna" och dess engelskspråkiga version "The Riksdag: A History of the Swedish Parliament" och dels nyskrivna uppsatser av forskare från ett antal olika länder.

I anslutning till symposiet anordnades en sammankomst i riksdagshuset med talman Ingemund Bengtsson som ordförande och med föredrag av professorerna Jan-Magnus Jansson (Finland) och Erik Lönnroth.

En tryckt symposierapport beräknas kunna bli publicerad vid halvårsskiftet 1989.

Den i föregående års verksamhetsberättelse omnämnda kartläggningen av pågående verksamhet och forskningsbehov m.m. inom området estetisk forskning (av stiftelsens tidigare verkställande direktör, fil.dr Paul Lindblom) har slutförts. En rapport, FORSKNING INOM ESTETISKA ÄM-
NEN, publicerades i slutet av året i stiftelsens skriftserie (RJ 1988:1).

Liksom tidigare år har flera av stiftelsens anslagsmottagare beretts möjligheter att presentera och diskutera sina projekt och forskningsresultat vid utländska institutioner eller vid internationella vetenskapliga symposier. Allsidigt informationsutbyte har också som vanligt skett med utländska, särskilt europeiska, forskningsstiftelser. Åtskilliga kontakter mellan enskilda forskare eller forskargrupper har därigenom kunnat förmedlas.

Sedan 1966 har jubileumsfonden deltagit i finansieringen av Nobelstiftelsens symposieverksamhet. Till att börja med skedde detta i form av årliga anslag. 1979 började Nobelstiftelsen bygga upp en särskild symposiefond för ändamålet genom en grunddonation från Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond (2 milj. kr) och Knut och Alice Wallenbergs Stiftelse (500 000 kr. per år under fyra år) samt genom bidrag och royalties från sin egen informationsverksamhet. Denna fond har utvecklats mycket gynnsamt. Efter 1987 års bokslut uppgick den till 33 milj. kr.

Symposieverksamheten leds av en kommitté med representanter för de fem Nobelkommittéerna, Ekonomipriskommittén, Riksbankens Jubileumsfond och Wallenbergsstiftelsen med Nobelstiftelsens verkställande direktör som ordförande.

Hittills har omkring 70 Nobelsymposier genomförts. De ägnas vetenskapliga genombrottsområden av central kulturell eller samhälls- eller betydelse och har fått en mycket stark internationell ställning.

I syfte att stimulera svenska forskare att publicera sig populärvetenskapligt har två pris på 25 000 kr. vardera för årets bästa artiklar i tidskriften *Forskning och Framsteg* inrättats inom ämnesområdena Samhällsvetenskap-beteendevetenskap-humaniora och Naturvetenskap-medicin-teknik-lantbruksvetenskap.

De första prisen kommer att delas ut under våren 1989.

Försök att intressera massmedia för den forskning som fonden stöder görs även. Förteckningar över beviljade anslag och korta, lättlästa beskrivningar av några projekt samt erbjudanden om att hjälpa till med adresser till forskare och annat som kan underlätta kontakter skickas regelmässigt ut till enskilda nyhetsmedia och till nyhetsbyråer efter varje anslagsutdelning. Liksom tidigare år har emellertid nyhetsmedia mycket sällan använt detta material. Förfrågningar från massmedia hos stiftelsens kansli görs praktiskt taget aldrig.

De aktiviteter som ovanstående är exempel på ingår som regelmässiga och självklara led i stiftelsens strävan att främja informationsutbytet mellan forskare inbördes och mellan forskare och samhället utanför deras krets. Som tidigare framhållits är syftet givetvis att försöka hjälpa till med att öka förståelsen för och kunskapen om forskningens förutsättningar, arbetssätt och resultat och därmed ge underlag för bedömningar av de insatser som gjorts och görs med tillgängliga forskningsmedel. Av speciellt värde bedöms de sam-

mankomster där beslutsfattare och företrädare för olika samhällsintressen samt forskare kunnat mötas.

Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond verkar aktivt inom alla vetenskapsområden. Kompetensinriktningen hos forskarna i styrelse och beredningsgrupper återspeglar detta förhållande. Styrelsen består därutöver av personer representerande ekonomisk och politisk sakkunskap. Stiftelsen har därmed en unik ställning som allsidigt kontaktorgan mellan forskningen och andra centrala samhällsintressen.

Den ekonomiska förvaltningen

I verksamhetsberättelsen för 1987 redovisades bakgrunden till och tillkomsten av de nya finansieringsformer och stadgar som gäller för Stiftelsen Riksbankens Jubileumsfond fr.o.m. den 1 januari 1988. I korthet innebär de nya villkoren att fonden från nämnda datum är en självständigstiftelse med egen förmögenhetsförvaltning. De formella relationerna med riksbanken har upphört.

Som ett led i ändringen av stiftelsens verksamhet och status ingick att riksbanken den 1 januari 1988 för en köpeskilling av 600 milj. kr. förvärvade fondens dåvarande obligationsinnehav samt – efter vederbörligt riksdagsbeslut – den 10 maj överförde 900 milj. kr. kontant.

Stiftelsens egen aktiva medelsförvaltning kunde av olika skäl (personalrekrytering, organisations- och lokalplanering m.m.) inte komma i gång förrän i början av december. Fram till dess stod fondens hela förmögenhet på ett räntebärande konto i riksbanken.

Med hänsyn till det mycket stora belopp som på grund av den nya riksbankslagen fr.o.m. 1989-01-01 måste placeras i finansiella tillgångar utanför riksbanken kom medlen i allt väsentligt att placeras på den svenska penningmarknaden. Till denna placeringsinriktning bidrog även den då gällande räntestrukturen på den svenska kreditmarknaden.

De finansiella transaktionerna med riksbanken i början av 1988 leder redovisningsmässigt till speciella effekter. I resultaträkningen för 1988 har därför dessa transaktioner särredovisats som extraordinära poster.

Riksbankens förvärv av stiftelsens obligationer för 600 milj. kr. ledde till en redovisningsmässig realisationsförlust på 74 900 000 kr. Denna realisationsförlust har kompenenserats genom att samma belopp överförts från kontot "Värdereglering donationskapital".

Fr.o.m. 1988 års bokslut redovisas stiftelsens kapital i två poster, fonderna "Stiftelsekapital" och "Vinstregleringsfond". Återstående belopp av tidigare fonderade medel "Värdereglering donationskapital" och "Disponibla forskningsmedel från tidigare år" har överförts till nämnda fonder.

Vid utgången av 1987 uppgick stiftelsens kapital till 450 milj. kr. Till detta belopp har i år adderats de 900 milj. kr. som överfördes kontant från riksbanken i maj. Från tidigare uppbyggda medel i posten "Värdereglering donationskapital" har 150 milj. kr. tillförts stiftelsekapitalet, som alltså vid årets utgång uppgår till 1 500 milj. kr. (se not 6, s. 11).

Stiftelsens förvaltning och räkenskaper granskas enligt lagen om revision av riksdagsförvaltningen m.m. dels av riksdagens revisorer, dels av revisions-

ansvarig inom stiftelsen. Revisionsansvarig är Hagström & Sillén AB (ingår numera i Hagström & Olsson AB) med auktoriserade revisorn Per Björngård som huvudansvarig.

Redog. 1988/89:21

Resultaträkning

	1988-12-31	1987-12-31
Ränteintäkter	139.744.642:75	62.353.782:70
Övriga intäkter (not 1)	33.468:66	185.286:90
Rörelseintäkter	139.778.111:41	62.539.069:60
Administrationskostnader (not 2)	- 3.700.279:57	- 3.107.738:26
Rörelseresultat	136.077.831:84	59.431.331:34
Extraordinära poster:		
Realisationsförluster/-vinster (not 3)	- 74.900.000:—	8.000:—
Ej utnyttjade anslag	215.555:45	731.790:29
Resultat före dispositioner och anslag	61.393.387:29	60.171.121:63
Dispositioner: (not 6)		
Överföring från disponibla forskningsmedel från tidigare år	—:—	3.017.006:52
Överföring från/till värde reglering donationskapital	74.900.000:—	- 8.000:—
Avsättning till vinstregleringsfond	- 70.349.264:36	—:—
Utdelade anslag till forskning (not 4)	65.944.122:93	63.180.128:15

Balansräkning

	1988-12-31	1987-12-31
<i>Tillgångar</i>		
Likvida medel	31.645.484:78	75.817.698:19
Räntebärande värdepapper (not 5)	1.608.184.374:—	674.900.000:—
Upplupna ränteintäkter	8.884.412:—	—:—
Summa tillgångar	1.648.714.270:78	750.717.698:19
<i>Skulder och eget kapital</i>		
<i>Skulder</i>		
Beviljade ej utbetalda anslag	40.810.756:91	38.324.989:72
Upplupna kostnader	25.000:—	—:—
Personalens källskatt	72.976:—	36.434:—
Summa skulder	40.908.732:91	38.361.423:72
<i>Eget kapital (not 5)</i>		
Stiftelsekapital	1.500.000.000:—	450.000.000:—
Värde reglering donationskapital	—:—	193.696.775:96
Disponibla forskn. medel fr. tid. år	—:—	68.659.498:51
Vinstregleringsfond	107.805.537:87	—:—
Summa eget kapital	1.607.805.537:87	712.356.274:47
Summa skulder och eget kapital	1.648.714.270:78	750.717.698:19

Not 1 Intäkter från av stiftelsen beviljade publiceringsanslag

Not 2	I administrationen ingår:	1988	1987
	Löner och ersättningar till styrelse och verkställande direktör	983.963:—	714.395:—
	Löner till övrig personal	783.932:—	598.672:50
		<u>1.767.895:—</u>	<u>1.313.067:50</u>

Medelantalet anställda under året har varit 6

Not 3 Se förklarande text på sid 12

Not 4	Anslag till forskning:		
	Projektslag	63.465.000:—	60.830.000:—
	Förvaltningsavgifter till universiteten	1.683.207:—	1.622.868:—
	Sakkunniggranskningar	599.949:—	553.245:—
	Konferenser, information etc	195.966:93	174.015:15
		<u>65.944.122:93</u>	<u>63.180.128:15</u>

Not 5 Räntebärande värdepapper:

	Nominellt värde	Bokfört värde	Nominellt värde = bokfört värde
Statsobligationer	—:—	—:—	309.005.000:—
Bostadsobligationer	450.000.000:—	448.744.800:—	328.060.000:—
Kommunobligationer	—:—	—:—	15.690.000:—
Industriobligationer	—:—	—:—	22.145.000:—
Företagscertifikat	1.177.000.000:—	1.159.439.574:—	—:—
	<u>1.627.000.000:—</u>	<u>1.608.184.374:—</u>	<u>674.900.000:—</u>

Fr o m 1988 redovisas de finansiella tillgångarna i balansräkningen till sitt anskaffningsvärde.
För 1987 och tidigare år redovisades tillgångarna till sitt nominella värde.

Not 6 Eget kapital:

	Stift. kap.	Värderegl. don. kap.	Disp. f- medel fr. tid. år	Vinstregl. fond
Eget kapital 87-12-31	450.000.000	193.696.775	68.659.498	
Kapitalökning	150.000.000	-150.000.000		
Överföring		31.203.225	-31.203.225	
Täckande av reaförlust		-74.900.000		
Överföring			-37.456.273	37.456.273
Kapitaltillskott	900.000.000			
Årets avsättning				70.349.264
Eget kapital 88-12-31	<u>1.500.000.000</u>	<u>--</u>	<u>--</u>	<u>107.805.537</u>

Stockholm den 10 februari 1989

Kjell Härnqvist
OrdförandeStig Gustafsson
Vice ordförande

Lars Ahlmark

Britta Bjelle

Helge Hagberg

Birgitta Hambræus

Ing-Mari Hansson

Lennart Holmström

Walter Korpi

Leif Lewin

Sten Wikander

Solveig Wikström

Nils-Eric Svensson
Verkställande direktör

Revisionsutlåtande

Redog. 1988/89:21

Vi har granskat årsredovisningen, räkenskaperna samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för år 1988. Granskningen har utförts enligt god revisions sed.

Granskningen har inte givit anledning till anmärkning mot vare sig årsredovisning, räkenskaper eller styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av stiftelsens angelägenheter. Enligt vår bedömning är redovisningen rättvisande och upprättad i enlighet med god redovisningssed.

Stockholm den 13 februari 1989

Hagström & Sillén AB

Per Björngård

Auktoriserad revisor

Ledamöter

Professor Kjell Härnqvist ordförande
Riksdagsledamot Stig Gustafsson (s), vice ordförande
Professor Walter Korpi
Professor Leif Lewin
Professor Solveig Wikström
Direktör Lennart Holmström
Direktör Sten Wikander
Riksdagsledamot Helge Hagberg (s)
Riksdagsledamot Ing-Marie Hansson (s)
Riksdagsledamot Lars Ahlmark (m)
Riksdagsledamot Britta Bjelle (fp)
Riksdagsledamot Birgitta Hambræus (c)

Suppleanter

Professor Bengt Pernow
Riksdagsledamot Birger Rosqvist (s)
Professor Lars Furuland
Professor Ulf Olsson
Professor Jan Erik Kihlström
Riksdagsledamot Margit Sandéhn (s)
Riksdagsledamot Lars Svensson (s)
Riksdagsledamot Birger Hagård (m)
Riksdagsledamot Lennart Alsén (fp)
Riksdagsledamot Agne Hansson (c)

Revisorer

Riksdagens revisorer
Hagström & Sillén AB (ingår numera i Hagström & Olsson AB)
Huvudansvarig: Auktoriserad revisor Per Björngård

1. (Ekonomi, geografi m.m.): Wikström (ordf.), Bjelle, Hambraeus, Hagberg och Olsson samt professorerna Villy Bergström och Erik Bylund.
2. (Beteendevetenskap m.m.): Härmqvist (ordf.), Korpi och Lars Svensson samt professorerna Karl Gustav Jöreskog och Lars-Göran Nilsson.
3. (Statsvetenskap, juridik m.m.): Lewin (ordf.), Alsén, Gustafsson och Hagård samt professor Lars-Göran Stenelo.
4. (Medicin, naturvetenskap, teknik m.m.): Kihlström (ordf.), Ahlmark, Agne Hansson, Ing-Marie Hansson, Pernow och Rosqvist samt professorerna Sune Berndt och Rolf Öhman.
5. (Humaniora m.m.): Furuland (ordf.) och Sandéhn samt professorerna Sten Carlsson, Mats Furberg och Inger Rosengren.
6. (Finanser): Wikander (ordf.) och Holmström

Verkställande direktören deltar i samtliga gruppers arbete.

Områdesgruppen för forskning om riksdagens funktion och arbetsformer har haft följande sammansättning: riksdagsledamöterna Bertil Fiskesjö, Stig Gustafsson, Olle Göransson, Olle Svensson och Jan-Erik Wikström, professorerna Pär-Erik Back (f28/11), Gunnar Björck, Olof Ruin, Nils Stjernquist (verkställande ledamot) och Nils-Eric Svensson (ordf.) samt Anna-Lena Winberg (sekr.).

Kansli

Nils-Eric Svensson
Lars-Erik Klangby
Anitha Asplund
Margareta Bulér
Inger Nyhlén

Torgny Prior
Inga-Lill Stenbeck-Ottoson
Kerstin Stigmark

Anna-Lena Winberg

Verkställande direktör, professor
Finansdirektör
Expeditionsassistent
VD-sekreterare
Handläggare, medicin, naturvetenskap, teknik
Portföljförvaltare, finansanalytiker
Kamrer
Handläggare, ekonomi, geografi, beteendevetenskap
Handläggare, humaniora, statsvetenskap

Adress

Olof Palmes Gata 13 A
111 37 STOCKHOLM
Telefon 08-24 32 15

